

SVETOVNI DAN ZDRAVJA 1998 – VARNO MATERINSTVO

PREPREČEVANJE NESTROKOVNEGA SPLAVA

Vsako leto opravijo po vsem svetu približno 20 milijonov splavov, pri katerih za varnost ženske ni ustrezno poskrbljeno. Nestrokovno opravljeni splavi se v okrog 80.000 primerih končajo s smrtjo, v večih sto tisoč primerih pa z invalidnostjo. Ogromna večina smrtnih primerov je v deželah v razvoju. Nestrokovni splav povzroči najmanj 13 odstotkov vseh smrti med ženskami v rodni dobi – vsakemu osmemu primeru smrti mater na svetu – in je v mnogih državah najpogostejši vzrok za umrljivost in obolevnost mater. Hkrati je nestrokovni splav tudi eden tistih vzrokov umrljivosti in obolevnosti mater, ki jih je najlažje preprečevati in zdraviti.

Na mednarodni konferenci o prebivalstvu in razvoju v Kairu leta 1994 so vlade sodelujočih držav opredelile nestrokovni splav kot pomemben problem na področju javnega zdravstva in pozvale k ustanavljanju zdravstvenih služb, ki bodo zagotavljale:

- hitro, kakovostno in humano zdravljenje zapletov nestrokovnega splava;
- razumevajoče svetovanje ženskam po splavu in pomoč pri načrtovanju družine, da bi izboljšali stanje reproduktivnega zdravja, zmanjšali potrebe po splavu in preprečili ponovne nestrokovne splave;
- varno umetno prekinitev nosečnosti, kjer to dopušča zakon.

MERJENJE NAPREDKA

Zmanjšanje umrljivosti žensk v rodni dobi za 50 odstotkov do leta 2000 je bilo izpostavljeno kot pomemben razvojni cilj na Svetovni konferenci o varnem materinstvu v Nairobiju leta 1987, na Svetovnem vrhu za otroke leta 1990, na Mednarodni konferenci o prebivalstvu in razvoju leta 1994, na Svetovnem vrhu o družbenem razvoju leta 1995 in na 4. svetovni konferenci o ženskah leta 1995. Določitev tega kvantitativnega cilja je povzročila povečan pritisk na vlade, naj zagotovijo natančne ocene umrljivosti mater, ki bi omogočile merjenje napredka v smeri zastavljenega cilja. Ker pa je izračunavanje umrljivosti mater težavno, strokovnjaki vse bolj priporočajo uporabo drugih kazalcev za spremljanje napredka.